

*Cere socoteală
pentru banii publici!*

CAMPANIA MEDIA „CERE SOCOTEALĂ PENTRU BANII PUBLICI!”

1

Raport final

privind activitatea echipei de monitorizare
a utilizării banilor publici în municipiul Chișinău
în perioada iunie 2011 – februarie 2012

Chișinău, martie 2012

I. Despre proiect

Proiectul „Monitorizarea utilizării banilor publici la Chișinău și Bălți” și-a propus să consolideze procesul participativ la nivel local, prin promovarea practicilor pozitive de implicare a cetățenilor și a reprezentanților organizațiilor neguvernamentale în monitorizarea eficienței utilizării banilor publici.

Monitorizarea selectivă a bugetelor publice în două din cele mai mari orașe ale republicii – municipiile Chișinău și Bălți, a fost realizată de grupuri mixte, formate din jurnaliști, reprezentanți ai asociațiilor obștești și cetățeni din Chișinău și Bălți, care au urmărit desfășurarea procesului bugetar și utilizarea banilor publici în aceste localități, inclusiv transparența procesului bugetar, eficiența planificării, calitatea serviciilor prestate și opiniile locuitorilor despre eficiența cheltuielilor din banii publici. Membrii grupurilor au participat la ședințele consiliilor municipale, au vizitat instituțiile bugetare pentru a evalua calitatea serviciilor contractate din banii publici, au asistat la licitațiile publice de procurare a bunurilor și serviciilor pentru comunitate, au discutat cu cetățenii despre eficiența utilizării banilor publici în diferite domenii etc.

Ce am dori să obținem?

- creșterea transparenței în planificarea și alocarea banilor publici;
- implicarea reală a cetățenilor în activități specifice de control public privind gestionarea treburilor comunității;
- informarea locuitorilor despre rezultatele monitorizării utilizării banilor publici și sporirea interesului cetățenilor pentru acest aspect;
- responsabilizarea autorităților locale în asigurarea transparenței utilizării banilor publici.

2

Din componența echipei de monitorizare din municipiul Chișinău au făcut parte:

- Vasile Cioaric, coordonator programe, Centrul Național de Asistență și Informare a Organizațiilor Neguvernamentale din Republica Moldova CONTACT;
- Stela Jemna, reporteră, TV Moldova 1;
- Lilia Zaharia, reporteră, Ziarul de Gardă;
- Emilian Zgîrvaci, pensionar.

Partenerii media ai proiectului în municipiul Chișinău:

TV Moldova 1
Ziarul de Gardă

Consultant: Galina Colun, șefa Direcției generale Finanțe, Orhei

Coordonare proiect: Petru Macovei, director executiv API

II. Activitatea echipei de monitorizare din municipiul Chișinău

În perioada de activitate (iunie 2011 – februarie 2012), echipa de monitorizare a urmărit și a evaluat gradul de transparență a utilizării finanțelor publice de către autoritățile și structurile municipale, informarea locuitorilor municipiului despre procesul de elaborare și executare a bugetului local, implicarea cetățenilor contribuabili și a beneficiarilor de alocații bugetare în aceste procese, corectitudinea desfășurării licitațiilor publice. De asemenea, echipa a realizat acțiuni de monitorizare selectivă a eficienței utilizării banilor publici, a transparenței și eficienței sistemului educațional și a sistemului de asistență socială din municipiul Chișinău.

În activitatea sa, echipa a utilizat următoarele instrumente de monitorizare și control:

- vizite de documentare (au fost organizate 12 vizite de documentare la instituții publice și companii private beneficiare de alocații din bugetul public);
- discuții și interviuri cu persoane relevante pentru exercițiul monitorizării (echipa de monitorizare a intervievat cetățeni, funcționari, aleși locali și reprezentanți ai agenților economici privind transparența/eficiența procesului bugetar și persoane de vârstă a treia privind transparența/eficiența sistemului de asistență socială);
- discuții tematice cu experți în finanțe, experți în procesul bugetar și în procesul de achiziții publice;
- participare la evenimente publice relevante (ședințe la Primărie și Consiliul Municipal Chișinău, licitații publice);
- cereri de acces la informația de interes public (au fost expediate 16 cereri de acces la informație, la șase din ele răspunsul nu a fost oferit în termenul prevăzut de lege);
- analiza și expertizarea funcționalității instrumentelor de informare publică, utilizate de autorități sau în parteneriat cu autoritățile (paginile web oficiale, site-uri specializate în publicarea documentelor oficiale, alte resurse on-line);
- documentarea suplimentară în cazul semnalelor venite din partea cetățenilor;
- alte activități relevante pentru exercițiul de monitorizare.

3

Urmare a activităților desfășurate, echipa de monitorizare a elaborat și a transmis Primăriei și Consiliului Municipal Chișinău, precum și structurilor republicane și municipale vizate/interesate două rapoarte: pentru perioada iunie-august 2011¹ și pentru perioada septembrie-decembrie 2011². Rapoartele au conținut constatările și recomandările echipei de monitorizare pentru sporirea transparenței procesului de adoptare a deciziilor, de elaborare și executare a bugetului municipal, a corectitudinii, transparenței și eficienței utilizării banilor publici în sistemul educațional și sistemul de asistență socială din Capitală.

În același timp, membrii echipei de monitorizare au desfășurat activități specifice de educație civică și promovare a implicării cetățenești în controlul asupra utilizării de către autorități a banilor publici. În perioada de raport, la rubrica „Cere socoteală pentru banii publici!”, în săptămânalul „Ziarul de Gardă” au fost publicate 18 articole tematice, alte 12 reportaje care au vizat corectitudinea și eficiența utilizării banilor publici au fost difuzate la postul public de televiziune Moldova 1 în cadrul programului informativ „Mesager”. La același post TV, a fost difuzată o emisiune tematică de dezbateri “Moldova în direct”³ și filmul documentar “Cere socoteală pentru banii publici!”⁴, realizat în cadrul proiectului.

¹ http://api.md/files/raport_Chisinau.pdf

² http://api.md/files/raport_Chisinau2.pdf

³ http://trm.md/index.php?module=emisiune_int&emisiune_id=72

⁴ <http://www.trm.md/ro/moldova-in-direct/moldova-in-direct-din-20-februarie-2012/>

La 29 februarie 2012, echipa proiectului a desfășurat o masă rotundă de evaluare a activităților de monitorizare a transparenței și eficienței utilizării banilor publici în mun. Chișinău în cadrul campaniei media „Cere socoteală pentru banii publici!”. La eveniment au participat peste 30 de funcționari, reprezentanți ai Primăriei Capitalei, directorii direcțiilor generale activitatea cărora a fost monitorizată, experți, alte persoane interesate de utilizarea banilor publici în mun. Chișinău. În timpul discuțiilor, membrii echipei de monitorizare au prezentat principalele concluzii și recomandări după nouă luni de observare și documentare a gradului de transparență a utilizării banilor publici, reprezentanții administrației publice municipale au oferit explicații și au făcut unele concretizări, experții și-au prezentat propria viziune în ce privește asigurarea transparenței procesului bugetar și a utilizării banilor publici în Capitală.

2.1. Reacția autorităților municipale la recomandările echipei de monitorizare

Echipa de monitorizare constată că autoritățile publice municipale, inclusiv Primăria municipiului Chișinău, Direcția Generală Educație, Tineret și Sport, Direcția Generală Finanțe și Direcția Generală Asistență Socială, au manifestat o deschidere moderată față de inițiativele reprezentanților societății civile și ale mass-media de monitorizare și control asupra procesului bugetar și a transparenței utilizării banilor publici. De cele mai multe ori, solicitările adresate autorităților de către echipa de monitorizare, inclusiv accesul la actele normative și la altă informație de interes public, accesul în instituțiile beneficiare de alocații din bugetul public municipal, au fost asigurate. Fac excepție Direcția Construcții Capitale, care nu a furnizat informațiile solicitate privind devizele de cheltuieli și planurile de realizare a lucrărilor pentru un șir de obiective finanțate din bugetul municipal pe anul 2011, și parțial Direcția Generală Asistență Socială, care a refuzat să pună la dispoziția echipei de monitorizare lista beneficiarilor de servicii sociale la domiciliu, invocând motivul că această informație ar conține date cu caracter personal.

4

Unele din recomandările cuprinse în rapoartele echipei de monitorizare au fost luate în considerație, total sau parțial, de către structurile municipale vizate. Astfel, pe interfața paginii web a municipalității www.chisinau.md a fost creat un compartiment distinct, dedicat bugetului municipal, unde pot fi găsite proiectul bugetului și bugetul adoptat de Consiliul Municipal Chișinău (**notă:** *compartimentul trebuie completat cu alte informații de interes public referitoare la procesul bugetar – a se vedea mai jos*); la 14 decembrie 2011, pentru prima oară municipalitatea a organizat audieri publice asupra proiectului bugetului municipal Chișinău pentru anul 2012 (**notă:** *audierile au fost organizate în grabă și nu au asigurat implicarea reală a beneficiarilor și cetățenilor*); după o întrerupere de câțiva ani, a fost reluat procesul de consultări cu cetățenii municipiului în probleme de interes general pentru comunitate (**notă:** *procesul de organizare a consultărilor publice necesită îmbunătățiri*); Direcția Audit Intern a efectuat un control privind activitatea din anul 2009 a grupurilor de lucru pentru organizarea și desfășurarea achizițiilor publice din cadrul direcțiilor Educație, Tineret și Sport din sectoarele Capitalei; Direcția Generală Asistență Socială a creat o pagină web oficială www.dgas.do.am, unde sunt plasate informații despre serviciile de asistență socială prestate, linkuri la legile și actele normative care vizează sistemul de asistență socială, datele de contact ale direcțiilor de asistență socială din sectoarele Capitalei și a responsabililor din cadrul acestora (**notă:** *adresa acestei pagini este greu de memorizat pentru utilizatori, ea ar trebui plasată pe domeniul chisinau.md, iar designul paginii ar trebui schimbat*).

În scrisoarea nr. 02-115/348 din 27 februarie 2012, adresată echipei de monitorizare, primarul general al municipiului Chișinău dl Dorin Chirtoacă menționează, între altele, că „Direcția Relații publice a luat act de propunerile și obiecțiile formulate de echipa de monitorizare și în continuare va întreprinde măsurile de rigoare pentru creșterea gradului de transparență în activitatea administrației publice municipale. În acest sens, va fi revizuit conținutul paginii web oficiale a

Primăriei www.chisinau.md, în vederea asigurării transparenței procesului decizional la un nivel mai înalt (...)

La masă rotundă de evaluare a activităților de monitorizare (29.02.2012), reprezentanții autorităților municipale (dl Lilian Carp, șeful Aparatului Primarului general, dna Veronica Herța, șefa Direcției Generale Finanțe) au apreciat activitatea de control public asupra utilizării surselor bugetare și au dat asigurări că vor fi întreprinse măsuri pentru implicarea reală a cetățenilor în procesul de elaborare și executare a bugetului municipal, precum și în controlul asupra utilizării banilor publici.

Echipa de monitorizare salută aceste reacții pozitive venite din partea autorităților municipale. În același timp, constatăm lipsa unei abordări strategice și a unui plan de acțiuni concrete privind asigurarea transparenței procesului bugetar și a utilizării banilor publici în municipiul Chișinău. Acțiunile întreprinse de autorități în acest domeniu nu sunt suficiente și trebuie intensificate, iar instrumentele de asigurare a transparenței utilizării banilor publici trebuie consolidate și diversificate.

2.2. Constatările echipei de monitorizare privind utilizarea tehnologiilor informaționale în asigurarea transparenței procesului decizional și de gestionare a banilor publici în mun. Chișinău

În Republica Moldova există cadrul legal și normativ care permite și obligă autoritățile publice locale să utilizeze pe larg posibilitățile rețelelor interne și externe pentru informarea cetățenilor despre activitatea curentă a autorităților și politicile publice în domeniul gestionării finanțelor și a bunurilor din domeniu public și privat ale unităților administrativ-teritoriale.

Relevante în acest sens sunt următoarele legi, hotărâri și regulamente:

- Legea nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație⁵;
- Legea nr.467 din 21.11.2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat⁶;
- Hotărârea nr. 668 din 19.06.2006 privind paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet și Regulamentul cu privire la modul de publicare a informației pe paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet⁷;
- Legea nr. 436 din 26.12.2006 privind administrația publică locală⁸;
- Legea nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional⁹;
- Hotărârea Nr. 96 din 16.02.2010 „Cu privire la acțiunile de implementare a Legii nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional”¹⁰.

Analizând felul în care Primăria și Consiliul Municipal Chișinău utilizează tehnologiile moderne în informarea și implicarea cetățenilor în procesul de luare a deciziilor, echipa de monitorizare constată că autoritățile municipale nu sunt preocupate îndeajuns de acest aspect. Astfel, pagina oficială a www.chisinau.md nu poate servi drept un instrument de informare reală a cetățenilor și de implicare a acestora în procesul decizional local, deoarece în mare parte site-ul nu corespunde rigorilor și exigențelor înaintate față de astfel de publicații electronice, și anume:

- structura paginii este imperfectă, cu accesibilitate redusă la informațiile de interes public;
- pagina nu conține suficientă informație operativă despre activitatea curentă a primăriei și a subdiviziunilor acesteia;

⁵ <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=311759>

⁶ <http://it-moldova.md/ro/tic-in-moldova/legislatie-si-tic/290-lege-about-stat-tic>

⁷ http://www.mtic.gov.md/img/law/normative/668_ro.pdf

⁸ <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=321765>

⁹ <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=329849>

¹⁰ <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=333789>

- pagina aproape că nu reflectă activitatea consiliului municipal, datele inserate sunt învechite și incomplete;
- pagina nu reflectă procesul decizional municipal și nu oferă posibilitate cetățenilor să participe la acest proces (proiectele deciziilor nu sunt plasate din timp pentru a fi discutate);
- compartimentul „Bugetul municipal”, creat de curând pe interfața paginii web oficiale, nu conține informație completă despre procesul bugetar, informația existentă nu este prezentată într-o formă accesibilă publicului larg.

Același lucru se poate spune și despre motorul electronic de căutare „Monitorul de Chișinău” (www.monitoruldechisinau.md), creat cu scopul de a facilita accesul liber al cetățenilor la actele normative emise/aprobate de autoritățile publice locale la nivelul mun. Chișinău, a promova informarea publicului despre procesul decizional și a consolida cunoștințele juridice ale rezidenților din Capitală. Cu toate acestea, „Monitorul de Chișinău” conține doar informații/date din anii 2001-2010, este dificil să găsești informațiile care te interesează dacă nu cunoști datele inițiale ale actului normativ (numărul și data emiterii), nu sunt publicate proiectele de decizii ale Consiliului Municipal Chișinău, iar vizitatorii nu au posibilitatea să-și expună părerea referitoare la proiectele de decizie în proces de elaborare/adoptare.

2.2.1 Recomandările echipei de monitorizare pentru sporirea transparenței și implicării cetățenilor în procesul de adoptare a deciziilor, de elaborare și executare a bugetului municipal, adresate Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului Municipal Chișinău:

- Elaborarea unei strategii municipale de asigurare a transparenței procesului de luare a deciziilor, prin implicarea cetățenilor la diferite etape ale acestui proces;
- Sporirea gradului de transparență a utilizării banilor publici, prin organizarea și desfășurarea unor evenimente publice pregătite minuțios, cu invitarea beneficiarilor și a experților, la care ar fi prezentate și discutate rapoarte detaliate privind corectudinea și eficiența cheltuielilor bugetare în diferite domenii;
- Revizuirea conținutului paginii web oficiale www.chisinau.md, inclusiv prin completarea rubricilor „Bugetul municipal” (cu informații despre buget pe înțelesul publicului larg, rapoarte periodice privind executarea bugetului, rapoarte detaliate privind utilizarea surselor din fondul de rezervă etc.) și „Transparență Decizională” (plasarea obligatorie a informației prevăzute de Legea nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional);
- Crearea paginilor/subpaginilor web pentru toate direcțiile generale CMC pe domeniul chisinau.md și a paginilor web separate pentru preturile de sector, conținutul cărora ar corespunde cerințelor de asigurare a implicării cetățenilor în procesul de luare a deciziilor și a transparenței utilizării banilor publici;
- Desfășurarea cu regularitate a consultărilor cu reprezentanții grupurilor interesate și a cetățenilor în problemele de interes comunitar;
- Instruirea suplimentară a funcționarilor municipalității privind organizarea și desfășurarea procesului de consultări publice cu cetățenii în diferite probleme ale comunității;
- Desfășurarea cu regularitate a audierilor publice privind executarea bugetului și prognoza bugetară;
- Implementarea unui sistem de evaluare a gradului de transparență în diferite domenii și a activităților de implicare a cetățenilor în soluționarea problemelor comunității, prin sondaje de opinii, interviuri selective cu beneficiarii și actorii sociali implicați sau prin alte metode;
- Editarea și difuzarea publică a unor materiale informativ-explicative accesibile despre procesul bugetar în municipiul Chișinău și utilizarea banilor publici.

2.3. Constatările echipei de monitorizare privind asigurarea transparenței și eficienței procesului de achiziții publice

Echipea de monitorizare constată că procesul de organizare și desfășurare a achizițiilor publice în mun. Chișinău nu are loc în condiții de transparență maximă la toate etapele, iar problemele în organizarea și desfășurarea achizițiilor publice persistă de mai mulți ani și poartă un caracter sistemic. Pe de o parte, această stare de lucruri este cauzată de cadrul legislativ imperfect în domeniul achizițiilor publice. Pe de altă parte, însă, de vină sunt și factorii de decizie responsabili de procurările de servicii, lucrări și bunuri din banii publici, începând cu etapa planificării achizițiilor și alocarea surselor bugetare, continuând cu organizarea propriu-zisă a licitațiilor și încheind cu controlul asupra executării lucrărilor/serviciilor din banii publici și gradul de satisfacție al beneficiarilor direcți.

După efectuarea, în perioada iunie 2011 – februarie 2012, a unor activități specifice de monitorizare a transparenței și eficienței achizițiilor publice, în special în sistemul educațional și parțial în sistemul de asistență socială, echipa de monitorizare a identificat câteva probleme generale ale organizării și desfășurării procesului de achiziții publice în mun. Chișinău. Aceste probleme sunt:

- planificarea condiționată a achizițiilor publice, în funcție de prognoza bugetară, și elaborarea fragmentată a planurilor de achiziții publice din cauza neaprobării bugetului în termenele stabilite de legislația în vigoare;
- transparența redusă a achizițiilor publice, inclusiv a planurilor anuale și trimestriale de achiziții;
- planificarea defectuoasă a licitațiilor;
- controlul insuficient asupra îndeplinirii clauzelor contractelor de achiziții publice;
- percepția de corupție în sistemul achizițiilor publice;
- comunicarea ineficientă cu beneficiarii direcți ai achizițiilor publice.

7

Elaborarea planurilor de achiziții publice are loc conform Hotărârii Guvernului R. Moldova nr. 1404 din 10.12.2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de calculare a valorii estimate a contractelor de achiziții publice și planificarea acestora¹¹. În fapt, elaborarea planurilor de achiziții publice este legată și condiționată direct de planificarea bugetară, deoarece la elaborarea planurilor de achiziții trebuie să se țină cont de alocațiile bugetare aprobate și specificul de activitate a instituțiilor publice. La modul practic, managerii instituțiilor publice elaborează planurile de achiziție (anual și trimestrial) concomitent cu planul de activitate al instituției, imediat după aprobarea bugetelor. Astfel, în situația când bugetul municipal este aprobat cu întârziere față de termenele prevăzute (**notă: așa s-a întâmplat în Capitală în ultimii ani**), aceasta generează probleme în lanț în organizarea și desfășurarea achizițiilor din bani publici, în consecință, au de suferit beneficiarii.

Procesul de achiziții publice din Capitală nu se desfășoară în condiții de transparență maximă la toate etapele. Planurile anuale și trimestriale de achiziții publice nu sunt plasate pe paginile web ale tuturor direcțiilor municipale care procură servicii/lucrări/bunuri din banii publici; nu sunt date publicității listele companiilor câștigătoare ale licitațiilor, listele de interdicție cu agenții economici care au pierdut dreptul de a participa la licitațiile publice deoarece nu și-au îndeplinit angajamentele contractuale asumate anterior etc. Spre exemplu, pe pagina web a Direcției Generale Educație, Tineret și Sport www.chisinauedu.md, la rubrica „Achiziții publice” sunt plasate unele informații despre planurile de achiziții, anunțurile de intenție, informații despre participanții, uneori și câștigătorii licitațiilor publice. Însă informația nu este bine structurată, anunțurile apar în ordinea cronologică a plasării lor pe site, fără o specificare care i-ar ajuta pe utilizatori, fie ei agenți economici interesați sau cetățeni simpli, să înțeleagă și, eventual, să poată urmări desfășurarea

¹¹ <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=330021>

achizițiilor publice în sistemul educațional, de la elaborarea și aprobarea planului de achiziții, la anunțul de intenție, anunțul de organizare a ședinței grupului de lucru, până la anunțarea rezultatelor, încheierea contractului și semnarea actelor de recepționare a lucrărilor (serviciilor) sau bunurilor procurate din bani publici.

În procesul de planificare a achizițiilor publice deseori nu se iau în calcul posibilele riscuri, cum ar fi, spre exemplu, necesitatea organizării unei licitații repetate din lipsă de ofertanți, nealocarea la timp a surselor financiare sau alte situații de natură să împiedice desfășurarea procurărilor în termenele stabilite inițial. Din nou, consecințele acestei lipse de perspicacitate se poate răsfrânge asupra beneficiarilor direcți (**notă: în toamna anului 2011, procesul instructiv în unele instituții de învățământ din mun. Chișinău a fost perturbat de lucrările de reparație care s-au desfășurat concomitent cu orele de școală ale elevilor**).

Cadrul legal și normativ de reglementare a procesului de achiziții publice stipulează că, la evaluarea ofertelor participanților la licitație, se va acorda prioritate celor mai avantajoase prețuri (atât pentru o unitate, cât și per total), dar și termenelor de livrare, condițiilor de plată, profitabilității, calității și, nu în ultimul rând, experienței ofertantului. Însă responsabilitatea autorității publice contractante nu se limitează la evaluarea ofertelor, selectarea câștigătorului și încheierea contractului de achiziții publice. Împreună cu beneficiarii direcți, autoritatea contractantă ar trebui să monitorizeze periodic îndeplinirea de către agentul economic a clauzelor contractului încheiat, inclusiv respectarea termenelor și a condițiilor de calitate stabilite. În multe cazuri, autoritățile contractante nu fac acest lucru, ceea ce prejudiciază beneficiarii direcți și lasă spațiu pentru delapidări (**notă: echipa de monitorizare a identificat și a prezentat în rapoartele precedente câteva cazuri, când companiile care au câștigat licitațiile în sistemul educațional nu s-au încadrat în termenele prevăzute de contract pentru executarea lucrărilor/serviciilor, iar calitatea acestora nu a corespuns cu cerințele asumate inițial**).

8

În cele din urmă, toate aceste situații luate în ansamblu generează percepția lipsei de echitate și a corupției la desfășurarea licitațiilor publice, ceea ce cauzează neîncrederea populației în autoritățile publice și în capacitatea acestora de a asigura eficiența utilizării banilor publici.

O altă problemă în desfășurarea procesului de achiziții publice o reprezintă comunicarea ineficientă cu beneficiarii direcți ai achizițiilor (conducători și colaboratori ai instituțiilor publice beneficiare, după caz, copiii și părinții acestora, alți beneficiari direcți). În timpul vizitelor de documentare la instituțiile beneficiare de bunuri, lucrări și servicii procurate prin procedurile de achiziții publice, echipa de monitorizare a constatat că, de regulă, beneficiarii direcți nu participă la ședințele grupurilor de lucru pentru organizarea licitațiilor publice și nici nu sunt consultați privind procedurile de achiziție efectuate. Astfel, uneori sunt selectați câștigători ai licitațiilor publice operatori economici care anterior au încălcat condițiile de calitate prevăzute în contract, iar beneficiarii direcți au fost nemulțumiți.

2.3.1. Recomandările echipei de monitorizare pentru sporirea corectitudinii utilizării banilor publici, a transparenței și eficienței achizițiilor publice, adresate Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului Municipal Chișinău:

- Elaborarea planurilor de achiziții publice nu doar în corelare cu prognoza bugetară, ci și cu specificul activității instituțiilor beneficiare;
- Introducerea sistemului de evaluare a riscurilor în procesul de organizare a licitațiilor publice și identificarea modalităților de diminuare a acestora;

- Dezvoltarea unor instrumente de monitorizare periodică a executării contractelor de către companiile câștigătoare la licitațiile publice (pe fiecare instituție beneficiară, în raport cu termenele de executare, calitatea și durata garanției bunurilor, serviciilor și lucrărilor);
- Asigurarea transparenței maxime a procesului de achiziții publice la toate etapele, prin publicarea pe site-urile oficiale a informațiilor relevante;
- Includerea în componența grupurilor de lucru pentru organizarea licitațiilor publice a reprezentanților beneficiarilor direcți ai licitațiilor;
- Intensificarea comunicării cu beneficiarii direcți ai licitațiilor publice la teme care vizează eficiența licitațiilor, reputația companiilor câștigătoare, calitatea produselor/serviciilor/mărfurilor livrate de companii, relația acestora cu beneficiarii etc.